

Turist Rehberlerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilim ve Yeterlikleri ¹

(Lifelong Learning Tendencies and Competencies of Tourist Guides)

Can KAHRİMAN ^{a*}

Sinan GÖKDEMİR ^b

^a Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Turist Rehberliği Bölümü, Çanakkale- Türkiye (cankahriman.ck@gmail.com) <https://orcid.org/0000-0001-8228-9976>

^b Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Turizm Fakültesi, Seyahat İşletmeciliği ve Turizm Rehberliği Bölümü, Çanakkale- Türkiye (sinangokdemir@comu.edu.tr) <https://orcid.org/0000-0002-9360-086X>

MAKALE GEÇMİŞİ

Geliş Tarihi (Received):

14.12.2023

Kabul Tarihi (Accepted):

04.04.2024

Anahtar Kelimeler:

Turist Rehberi,
Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi,
Yaşam Boyu Öğrenme Yeterliliği

Keywords:

Tourist Guide,
Lifelong Learning Tendency,
Lifelong Learning Competence

Makalenin Türü: Araştırma Makalesi

***Sorumlu Yazar:** Can KAHRİMAN

E posta: cankahriman.ck@gmail.com

Öz

İçinde bulunduğumuz dönemde teknolojiyi baz alan hizmet alanları hızlı bir şekilde gelişmektedir. Hız kesmeden yeni bilginin üretildiği dünyada, birey olarak ayakta kalmanın yalnızca “yaşam boyu öğrenme” ile mümkün olacağı düşünülmektedir. Turist rehberlerinin yaşamları boyunca öğrenme eğilim ve yeterliliklerinin var olması demek, onlara atfedilen “kültür elçisi” rolünü etkili biçimde gerçekleştirebilmeleri demektir. Bu durum farklı milletlerden oluşan turist toplulukları ile sürekli etkileşim hâlinde olan turist rehberleri için önemlidir. Bu çalışmada turist rehberlerinin yaşam boyu öğrenme eğilim ve yaşam boyu öğrenme yeterliliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Ulaşılan alanyazında turist rehberlerinin yaşam boyu öğrenme eğilim ve yeterlilikleri üzerine bir çalışmaya rastlanmaması ve rehberler için bu durumun ortaya konulması çalışmayı önemli kılmaktadır. Araştırmada nicel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Çalışma kapsamında 395 rehberden veri toplanmış ve sosyal bilimler için geliştirilen istatistik programı ile analize tabi tutulmuştur. Sonuç olarak turist rehberlerinin kendilerini en yeterli gördükleri alanın anadilde iletişimsel yeterlik ve yabancı dilde iletişimsel yeterlik olduğu saptanmıştır. Çalışmada turist rehberlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Gelecekte yapılacak çalışmalar için araştırmacılar konuya farklı değişkenler ekleyebilir veya turist rehberlerinin mesleki tecrübeleri baz alınarak yaşam boyu öğrenme seviyeleri belirlenebilir. Yapılacak olan çalışmaların alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Abstract

In the current era, service areas based on technology are rapidly advancing. In a world where new knowledge is constantly being produced, it is believed that as individuals, the only way to stay afloat is through "lifelong learning." For tourist guides, having a tendency for lifelong learning and competencies throughout their lives means effectively fulfilling the role of "cultural ambassador" attributed to them. This is particularly important for tourist guides who are in constant interaction with tourist groups from different nations. The lack of a study on the lifelong learning tendencies and competencies of tourist guides in the literature makes it significant to address this issue. This study aims to determine the lifelong learning tendencies and competencies of tourist guides. The absence of previous research on the lifelong learning tendencies and competencies of tourist guides in the literature and highlighting this situation for guides adds importance to this study. The study adopts a quantitative research method. Data were collected from 395 guides and subjected to analysis using statistical software developed for social sciences. As a result, it was found that tourist guides perceive themselves as most competent in native language communicative proficiency and foreign language communicative proficiency. The study revealed that tourist guides have high lifelong learning tendencies. For future research, researchers can add different variables to the study or determine the lifelong learning levels based on the professional experiences of tourist guides. It is believed that such studies will contribute to the literature.

Makalenin Künyesi: Kahriman C. & Gökdemir, S (2024). *Turist Rehberlerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilim ve Yeterlikleri*, AHBVÜ Turizm Fakültesi Dergisi, 27 (1), 1-33.

DOI: <https://doi.org/10.55931/ahbvtd.1404927>

¹ 2021 tarihinde yayımlanmış olan “Turist Rehberlerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilim ve Yeterlikleri” adlı yüksek lisans tez çalışmasından türetilmiştir.

1. Giriş

İçinde bulunduğumuz dönemde teknolojiyi baz alan hizmet alanları hızlı bir şekilde gelişmektedir. Eğitim, öğretim ve bilginin giderek önem kazanmasıyla birlikte bilgi ve teknolojinin gelişim hızına yetişemeyen bireyler birçok konuda zorluk yaşamışlardır. Bundan dolayı bireyler sürekli olarak kendini geliştirme ve bilgilerini yenileme mecburiyetindedir. Hız kesmeden yeni bilginin üretildiği dünyada birey olarak ayakta kalmanın “yaşam boyu öğrenme” ile mümkün olacağı düşünülmektedir.

Yaşam boyu öğrenme konusundaki çalışmaların eğitim alanlarında öğretmenlere (Şahin ve Arcagök, 2014; Ayra ve Kösterelioğlu, 2015; Yaman ve Yazar, 2015; Kazu ve Erten, 2016; Gökyer, 2019) veya öğretmen adaylarına (Demirel ve Akkoyunlu, 2010; Şahin vd., 2010; Gencil, 2013; Tunca, Şahin ve Aydın, 2015; Özgür, 2016; Kahraman, 2019) yönelik yoğunlaştığı görülmektedir.

Turist rehberlerinin sahip olduğu bilgi ve beceriler, ülkeye ve ülke insanına karşı olumlu veya olumsuz düşüncelerin oluşmasında oldukça etkili rol oynayacaktır. Turist rehberleri bilgi ve becerileriyle, kişilere karşı tutumlarıyla turistlerin üzerindeki tedirginliği ortadan kaldırmalı ve onları ülkeden memnun bir şekilde uğurlamalıdır. Bu kapsamda düşünüldüğünde turist rehberlerinin, turistlerin gözünde ve ülkesi adına örnek teşkil edebilmesi için “sürekli öğrenen” konumunda olması gerekmektedir. Tıpkı öğretmenlerin öğrencilerini bilgilendirmek için sürekli bilgilerini güncel tutmak ve yaşanan gelişmeleri yakından takip etmek zorunda oldukları gibi, turist rehberleri de bilgilerini sürekli güncel tutmalı ve turistlere buna göre bilgi aktarımı sağlamalıdır. Turist rehberlerinin yaşamları boyunca öğrenme eğilim ve yeterliliklerinin var olması demek, onlara atfedilen “kültür elçisi” rolünü etkili biçimde gerçekleştirebilmeleri demektir. Turist rehberlerinin bilgiye ulaşma, sürekli öğrenme, gelişime açık olma isteğinin oluşturduğu yaşam boyu öğrenme eğilimlerini ve yaşam boyu öğrenme yeterliklerini oluşturan anahtar faktörleri, kültür elçisi rolü ile harmanlanmasının önem arz ettiği düşünülmektedir. Bu çalışmada turist rehberlerinin yaşam boyu öğrenme eğilim ve yeterliklerinin ölçülmesi amaçlanmıştır. Yaşam boyu öğrenme konusunun genellikle eğitim alanında yoğunlaştığı görülmektedir. İnsanları bilgilendirme ve bilgi aktarımı sağlamada öğretmenlik gibi sürekli öğrenme ihtiyacı olan turist rehberliği mesleği ile ilgili bu konu, akademik anlamda daha önce çalışılmamıştır. Dolayısıyla bu çalışmanın alanyazına katkı sağlayacağı, turist rehberleri üzerinde bir bilinç oluşturacağı ve onlarda kendilerini geliştirme isteği yaratacağı düşünülmektedir.

2. Alanyazın Taraması

2.1. Yaşam Boyu Öğrenme

Yaşam boyu öğrenme 20. yy. başlarında John Dewey, Eduard Lindeman ve Basil Yeaxle tarafından değerlendirilmiştir (Ayhan, 2005'ten Aktaran; Ersoy ve Yılmaz, 2009). Özellikle 1970'li yıllara doğru yaşam boyu öğrenmeye artan ilgiyle birlikte UNESCO, yaşam boyu öğrenmeye ilişkin söylemlerin çerçevesinde önemli bir rol oynamıştır. “Öğrenmeyi

Öğrenme” başlıklı 1972 Faure Raporu, eğitimin artık elit insanların bir ayrıcalığı ya da sadece bir yaş grubu için bir unsur olmadığını belirtmiştir. Aynı raporda eğitimin hem evrensel hem de ömür boyu olması gerektiğinin önemi vurgulanmıştır (Faure, 1972). 1996 Delors Raporu’nda ise yaşam boyu öğrenme; bir toplumun “kalp atışı” olarak ifade edilmiştir. Ayrıca yaşam boyu öğrenme herkesin ihtiyaçlarına ve ilgi alanlarına göre, her yerde ve her zaman sınırsız, esnek ve yapıcı bir şekilde öğrenebileceği; “olmayı öğrenme, bilmeyi öğrenme, yapmayı öğrenme ve birlikte yaşamayı öğrenme” olarak dört boyuta dayanan bir ilke olarak görülmüştür (Delors, 1996). Yaşam boyu öğrenme, örgün ya da yaygın olarak tüm öğrenme faaliyetlerini kapsayan bireylerin bilgi düzeyleri, becerileri ve yetkinliğini geliştirmeyi amaç edinen, dinamik bir süreç olarak görülmektedir. Yaşam boyu öğrenme, sadece bireylerin yaşamları süresince edindikleri değerleri, becerileri, bilgileri ve anlayışları arttıran ve kuvvetlendiren bir süreç değil, aynı zamanda bunların gerçek yaşam içerisinde uygulanabilmesine olanak sağlayan ve bunları destekleyen bir kavramdır (Aspin ve Chapman, 2000; Rausch, 2003). Yaşam boyu öğrenme, “kişilere öğrenmeyi her yerde ve tüm hayat boyunca devam eden bir sürece dönüştürmekte ve bir nevi birey için ikinci bir fırsat oluşturmaktadır” (Soran, Akkoyunlu ve Kavak, 2006: 202).

Yaşam boyu öğrenmenin, Türkiye’deki alanyazında öğretmen adaylarına (Demirel ve Akkoyunlu, 2010; Şahin vd., 2010; Gencel, 2013; Tunca, Şahin ve Aydın, 2015; Özgür, 2016; Kahraman, 2019) ve iyi birey yetiştirme görevini üstlenen, kişilere yaşam boyu öğrenmeyi aşılamaaya çalışan öğretmenlere (Şahin ve Arcagök, 2014; Ayra ve Kösterelioğlu, 2015; Yaman ve Yazar, 2015; Kuzu ve Erten, 2016; Gökçer, 2019) uygulandığı ve eğitim alanında yoğunlaştığı görülmektedir. Yapılan araştırmalarda öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme düzeylerinin yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Bu çalışmalara karşın Diker Coşkun (2009) Marmara Üniversitesi ve Yeditepe Üniversitesinde fen bilimleri, sosyal bilimler, sağlık bilimleri ve güzel sanatlar fakültesinde lisans öğrenimine 1. ve 4. sınıflarda devam eden 1545 üniversite öğrencisine uyguladığı çalışmada yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin düşük olduğunu belirtmiştir. Demirel (2009) ise çalışmasında yaşam boyu öğrenme ve teknoloji arasında etkileşim olduğuna vurgu yapmıştır. Çalışmada teknolojinin bilgiye erişim için bir araç olarak kullanılmasının yanı sıra, yaşam boyu öğrenmenin önüne çıkan problemleri de ortadan kaldıran önemli bir araç olduğu ifade edilmiştir.

Yabancı alanyazında ise genellikle kişinin yaşam kalitesini arttırmaya yönelik olan bu konu; istihdam edilebilirlik, sosyal medya, ülke eğitimi, sosyal katılım, hemşireler için yaşam boyu öğrenme, yaşlılar için yaşam boyu öğrenme, öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme yeterlikleri ve eğilimleri gibi alanları kapsamaktadır (Laal ve Salamati, 2011; Mitkovska ve Hristovska, 2011; Ng, 2013; Kind ve Evans, 2015; Nguyen ve Walker, 2016; Tchamy, 2018; Midtsundstad ve Nielsen, 2019). Daha eski çalışmalarda yaşam boyu öğrenme ve yeni eğitim düzeni (Saha, 2000), yüksek öğretimde yaşam boyu öğrenme (Kanpper ve Cropley, 2000), yaşam boyu öğrenme algoritmaları (Thrun, 1998), zekâ kavramı ve yaşam boyu öğrenmedeki başarısı (Sternberg, 1997) gibi konular mevcuttur.

Alanyazın incelendiğinde, Aksoy (2008), yaşam boyu öğrenme kavramını turizmle ilişkilendirdiği çalışmasında yaşam boyu öğrenme ve kariyer rehberliği ilkelerine paralel olarak öğrenme etkinliklerinin, istihdam edilebilirliğe olan faydasını ortaya koymayı amaçlamıştır. Bu kapsamda yaşam boyu öğrenme etkinliklerinin, istihdam edilebilirlik anlamında etkili olduğu belirtilmiştir. Çalışanların işletmeye aidiyetinin artırılmasında, ortaya konulan mal ve hizmetin kalitesinin artırılmasında yaşam boyu öğrenmenin stratejik bir yol olarak değerlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Alanyazında turist rehberleri ve yaşam boyu öğrenme kavramlarının ilişkilendirildiği herhangi bir çalışmaya ulaşılamamıştır. Bu konuda yalnızca Köroğlu, Köroğlu ve Asmadili (2019) tarafından yapılan “Turizm Rehberliği Eğitimi Alan Öğrencilerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Belirlenmesi” adlı çalışmaya ulaşılmıştır. Çalışmada turizm rehberliği eğitimi alan öğrencilerin iyi bir rehber olabilmek kendilerini bireysel ve mesleki anlamda geliştirmesi gerektiği ifade edilmiştir. Bunun için yaşam boyu öğrenmenin gerekliliklerini yerine getirmek önem arz etmektedir. Bu kapsamda Balıkesir Üniversitesinde turizm rehberliği eğitimi alan 323 öğrenciye anket uygulanmıştır. Araştırmanın sonucuna göre, öğrencilerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yüksek olduğu belirtilmiştir. Ayrıca öğrencilerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini kaybetmemeleri ve bunu bir yaşam tarzı olarak benimsemelerinin mesleğin başarısı için önemli olduğu ifade edilmiştir.

2.2. Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri

Değişim hızı yüksek ve birbiriyle iç içe olan bir dünyada, her insanın yaşam boyu, sürekli olarak geniş bir beceri ve yetkinliğe ihtiyacı vardır. Avrupa Referans Çerçevesinde tanımlandığı gibi temel yeterlilikler, daha eşit ve daha demokratik toplumlara ulaşmanın temelini atmayı amaçlamaktadır (Council Recommendation, 2018). Avrupa Referans Çerçevesinin belirlemiş olduğu sekiz anahtar yeterlik aşağıdaki gibidir (Figel, 2007):

- Anadilde İletişimsel Yeterlikler
- Yabancı Dilde İletişimsel Yeterlikler
- Öğrenmeyi Öğrenme Yeterliliği
- Bilim ve Teknolojide Matematiksel Temel Yeterlikler
- Dijital Yeterlik
- Kültürel Farkındalık ve İfade Yeterliliği
- Toplumsal ve Vatandaşlığa Ait Yeterlilikler
- Girişim ve Girişimcilik Duygusu Yeterliliği

Anahtar yeterlilikler farklı bağlamlarda ve çeşitli kombinasyonlarda uygulanabilir. Yeterlilikler birbirleriyle ilişkilidir ve bir konuda ihtiyaç duyulan unsurlar başka alandaki yeterliliğe destek sağlamaktadır. “Eleştirel düşünme, yaratıcılık, inisiyatif, problem çözme,

risk değerlendirmesi, karar alma, takım çalışması ve duygu yönetimi sekiz temel yeterlilikte rol oynamaktadır. (Figel, 2007; CouncilRecommendation, 2018).”

2.3. Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri

Bireyin bir şeye karşı yatkınlık ve istek duyması kişinin eğilimini göstermektedir. Aynı zamanda kişinin herhangi bir durum karşısında gerçekleştirmiş olduğu eylem de eğilim olarak tanımlanabilir (Öz, 2020). İnsanların sahip olduğu eğilimler doğuştan gelenler ve sonradan edinilenlerdir. İlkel dürtü ve isteklerle insanın kendini korumaya ve haz duymaya yönelik istekleri insanın doğuştan gelen eğilimlerini oluşturmaktadır. Sonradan edinilen eğilimler ise henüz ortaya çıkmamış, sonradan edinilen güçler ve kabiliyetlerdir (Gür Erdoğan, 2014).

Öğrenmeye isteklik; yaşam boyu öğrenme açısından sürekli olarak öğrenmeye, büyümeye ve gelişmeye devam etmeyi kapsayan doğal bir eğilimdir (Mccombs, 1991). Yaşam boyu öğrenme eğilimine sahip kişilerde güdülenme, sebat, öğrenmeyi düzenleme ve merak gibi özelliklerin bulunması gerekmektedir. *Gelişime açıklık*; sürekli öğrenmeye ve kendini geliştirmeye yönelik olan bir süreçtir. Gelişime açıklık seviyesi yüksek olan kişilerin hayal gücü yüksek, macera tutkunu, orijinal bir şeyler yaratma eğiliminde olan kişiler olarak nitelendirilmektedirler. Turist rehberleri açısından, öğrenmeye isteklilik ve gelişime açıklık eğilimi ile yaşam boyu öğrenme işlevinin devam etmesi sağlanmalıdır. Gelişime açıklık seviyesi yüksek olan turist rehberlerinin mesleki gelişimde de ön plana çıkacağı düşünülmektedir. Aynı şekilde gelişime açıklık eğiliminin problem ve çatışmaları çözme anlamında turist rehberlerine yarar sağlaması beklenmektedir.

3. Yöntem

3.1. Araştırmanın Amacı ve Hipotezleri

Bu çalışmada turist rehberlerinin yaşam boyu öğrenme eğilim ve yaşam boyu öğrenme yeterliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Turistlerle iç içe olan ve onlara bilgi aktarımı sağlayan turist rehberlerinin mevcut bilgilerini her zaman yenilemeleri gerekmektedir. Hem öğrenim hem meslek hayatında sürekli öğrenmeye ihtiyacı olan bir meslek olan turist rehberliğinde, yaşam boyu öğrenme önem arz etmektedir. Fakat turist rehberleriyle ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde, turist rehberleri ve yaşam boyu öğrenme ilişkisini ele alan herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Yaşam boyu öğrenme konusu genellikle eğitim alanında, öğretmen veya öğretmen adayları üzerinde çalışılmıştır. İnsanları bilgilendirme ve bilgi aktarımı sağlamada öğretmenlik mesleğindeki gibi sürekli öğrenmeye ihtiyacı olan bir meslek olan turist rehberliği mesleğinde bu konunun daha önce akademik olarak incelenmemiş olması bu çalışmayı önemli kılmaktadır. Çalışmanın bu yönüyle alanyazına

katkı sağlayacağı ve turist rehberleri üzerinde bir farkındalık oluşturacağı, kendilerini geliştirme isteği yaratacağı düşünülmektedir.

Alanyazında yaşam boyu öğrenme eğilimlerin farklı değişkenler üzerinde etkisinin ve ilişkisinin ölçüldüğü çalışmada Ayra ve Kösterelioğlu (2015), öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile mesleki öz yeterlik algıları arasındaki ilişkinin belirlenmesini amaçlamış ve pozitif yönlü düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğunu saptamışlardır. Diğer bir çalışmada ise Ekşioğlu, Tarhan ve Gündüz, (2017), yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile öz yetkinlik beklentisi ve kişilik özellikleri arasındaki ilişkiyi araştırmıştır. Aynı zamanda lisans eğitimi, okunan bölüm ve cinsiyetin yaşam boyu öğrenme eğilimi üzerindeki etkisi de araştırılmıştır (Duymuş ve Sulak, 2018). Alanyazından hareketle araştırma hipotezi oluşturulmuştur:

H₁: Yaşam Boyu Öğrenme Eğiliminin, Yaşam Boyu Öğrenme Yeterliği üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.

3.2. Evren ve Örneklem

Türkiye Turist Rehberleri Birliği Şubat 2020 verilerine göre Türkiye genelinde toplam 11.060 rehber bulunmaktadır. Araştırmanın evrenini 11.060 rehber oluşturmaktadır. Ancak 11.060 rehberin 8.889'u fiilen bu mesleği icra etmekte, yani aktif olarak çalışmaktadır. Bu bağlamda turist rehberlerinin yaşam boyu öğrenme eğilim ve yaşam boyu öğrenme yeterliklerini belirlemek amacıyla, mesleği günümüzde fiilen icra eden turist rehberlerinden 403 katılımcıya ulaşılmıştır bu sayı çalışmanın örneklem çerçevesini oluşturmaktadır.

3.3. Verilerin Toplanması

Bu araştırma için Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Bilimsel Araştırma Etik Kurulu tarafından E-84026528-050.01.04-2100009136 sayılı ve 19/01/2021 tarihli "Etik Kurul Onayı" alınmıştır. Araştırmanın verileri, anketlere yanıt vermeyi kabul eden rehberlerden elde edilmiştir. Anket üç bölümden oluşmaktadır. Anketin birinci bölümünde Şahin, Akbaşlı ve Yanpar Yelken (2010) tarafından geliştirilen 23 maddelik "Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Ölçeği" (YBÖY) kullanılmıştır. İkinci bölümde ise Erdoğan ve Arsal'ın (2016) geliştirdiği 17 maddelik "Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği" (YBÖE) kullanılmıştır. Her iki ölçekte Likert Ölçeğinin 5'li derecelendirilmesi ile sunulmuştur. Anketin üçüncü bölümünde ise katılımcıların betimleyici özelliklerini belirlemek amacıyla 11 soru yer almaktadır.

3.4. Veri Analizi

Araştırma kapsamında aktif olarak çalışan turist rehberlerine ulaşabilmek için öncelikli olarak ulaşım bakımından yakın olan turist rehberlerinden yüz yüze 30 adet ankete geri dönüş

sağlanmıştır. Daha sonra TUREB'e (Turist Rehberleri Birliği) bağlı 13 meslek odasına e-posta gönderilerek iletişime geçilmiştir ve anket formunun rehberlere ulaştırılması sağlanmıştır. Örneklem sayısını tamamlayabilmek adına sisteme kayıtlı telefon numarası bulunan turist rehberleri ile mesaj yoluyla iletişime geçilmiştir. Çalışma kapsamında dağıtılan 500 anket formunun 403'üne geri dönüş sağlanmıştır. Veri analizine uygun olmayan 8 anket formu değerlendirmeye alınmamış ve geriye kalan 395 anket istatistiki analizlere tabi tutulmuştur. Araştırmaya dâhil edilen anket formlarının sayısı, örneklemin evrenini temsil etmesi için yeterlidir (Altunışık, Coşkun, Bayraktaroğlu ve Yıldırım, 2012). Veriler analiz edilirken sosyal bilimler için geliştirilmiş olan istatistiki paket programdan yararlanılmıştır. Araştırmada güvenilirlik analizi, faktör analizi, korelasyon ve çok değişkenli regresyon analizleri gerçekleştirilmiştir.

4. Bulgular

Katılımcıların cinsiyetlerine göre dağılımına bakıldığında erkek katılımcıların (%68) kadın katılımcılardan (%32) daha fazla olduğu görülmektedir. Medeni durumları incelendiğinde bekâr (%59) katılımcılar daha fazladır. Yaş aralıkları değerlendirildiğinde ise 26-31 yaş (%28,4) en yüksek orana sahiptir. Eğitim durumunda en yüksek katılımın Lisans (%56) ve Yüksek Lisans (%33,5) gruplarında olduğu görülmektedir. Katılımcıların çalışma kartlarının türüne bakıldığında ülkesel (%59) turist rehberleri sayısının bölgesel (%41) turist rehberlerine oranla daha fazla olduğu görülmektedir. Katılımcıların rehberlik eğitimlerini nereden aldıklarına ilişkin sorulara göre eğitimini üniversiteden (%84) alanların sayısı sertifika programlarından (%16) alanlara göre daha fazladır. Rehberliği asıl iş olarak yapan turist rehberlerinin (%72,4) sayısı mesleği aslen yapmayanlara göre (%27,6) daha fazla olmuştur. Mesleki tecrübeler bazında bakıldığında en yüksek katılım 2-7 yıl (%33,7) olmuştur. Yılda ortalama çalışılan gün sayısında 180 günden fazla çalışanların sayısı (%33,5) en çok orana sahipken, 31-60 gün (%10,1) ise en düşük orana sahiptir. Hizmet verilen uyuğu ilişkin sonuçlara bakıldığında yabancı turistlerin (%51,4) çoğunlukta olduğu görülmektedir.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Değişkenler	Grup	N	%	Değişkenler	Grup	N	%
Cinsiyet	Kadın	126	32	Rehberlik Eğitiminin Alındığı Kurum	Sertifika Programı	63	16
	Erkek	269	68		Üniversite	332	84
Medeni Durum	Evli	162	41	Rehberliğin Asıl İş Olarak Yapılması	Evet	286	72,4
	Bekar	233	59		Hayır	109	27,6
Yaş	20-25	59	14,9	Mesleki Tecrübe	1 yıl veya 1 yıldan az	69	17,5
	26-31	112	28,4		2-7 yıl	133	33,7
	32-37	99	25,1		8-13 yıl	106	26,8
	38-43	65	16,5		14-19 yıl	43	10,9

	44 ve 60 üzeri	15,1		20 yıl ve üzeri	44	11,1	
Eğitim Durumu	Lise	8	2	Yılda Ortalama Çalışılan Gün Sayısı	30 günden az	17	17,7
	Ön lisans	25	6,3		31-60 gün	40	10,1
	Lisans	221	56		61-120 gün	79	20
	Yüksek Lisans	131	33,2		121-180 gün	74	18,7
	Doktora	10	2,5		180 günden fazla	132	33,5
	Çalışma Kartı Türü	Bölgesel	162		41	Hizmet Verilen Uyrak	Yerli
Ülkesel		233	59		Yabancı	203	51,4
Toplam		395	100	Toplam		395	100

Tanımlayıcı özelliklere ek olarak turist rehberlerine çalışma kartlarında bulunan diller de sorulmuştur. Açık uçlu olarak sorulan bu soruya 341 (%86,3) turist rehberi tek dil yazarken 54 (%13,7) turist rehberi ise birden fazla dil yazmıştır. Turist rehberlerinin çalışma kartlarında bulunan dillerde tek dil bilenler kategorisinde İngilizcenin (%61,2) diğer dillere oranla daha yoğun katılımcıya sahip olduğu görülmektedir. İngilizceden sonra yoğunluk Almanca (%6,7) olmuştur. Birden fazla dil bilenler kategorisine bakıldığında ise “Almanca-İngilizce” dillerini bilenlerin sayısının diğer dillere oranla daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır. Her iki kategoride de İngilizce bilenler ağırlıktadır. Genel toplama bakıldığında ise tek dil bilenlerin oranının (%86,3), birden fazla dil bilenlerin (%13,7) oranından fazla olduğu ortaya çıkmıştır.

4.1. Normallik Dağılımı

Hair vd. (2014) çarpıklık ve basıklık değerinin ± 1 olduğu durumlarda verilerin normal dağıldığını belirtmişlerdir. West vd. (1995), çarpıklık oranının ± 2 aralığında, basıklık değerinin ise ± 7 oranında olabileceğini ifade etmişlerdir. Kline (1998) ise sosyal bilimlerde çarpıklık değerinin ± 3 , basıklık değerinin ise ± 8 aralığında kabul edilebilir oranlar olduğunu ifade etmiştir.

Ölçek ifadeleri incelendiğinde Yaşam Boyu Öğrenme Yeterliklerini oluşturan 23 ifadenin en düşük çarpıklık değeri -2,906 / en yüksek çarpıklık değeri -,599 olarak; en düşük basıklık değeri -,569 / en yüksek basıklık değeri 6,480 olarak belirlenmiştir. Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ölçeğini oluşturan 17 ifadenin ise en düşük çarpıklık değeri -1,793 / en yüksek çarpıklık değeri -,422 olarak; en düşük basıklık değeri -,897 / en yüksek basıklık değeri 4,569 olarak belirlenmiştir. Bu sonuçla birlikte elde edilen değerler incelendiğinde çarpıklık değerlerinin ± 2 ile ± 3 , basıklık değerinin ise ± 7 ile ± 8 aralığında olduğu görülmektedir. Sonuç olarak ulaşılan örneklem boyutunun 395 olması ve değerlerin istenen aralıklarda olmasıyla veriler normal dağılım göstermiştir. Verilerin normal dağılım şartlarını sağlaması parametrik analiz tekniklerinin yapılabilmesine imkân sağlamıştır.

Bu kısımda son olarak ölçeklerin güvenilirlik ve geçerlikleri de test edilmiştir. Güvenirlik ve geçerlilik arasında yakın bir bağ bulunmaktadır. Güvenirlik ölçülmek istenen testin veya ölçeğin tutarlı ve istikrarlı olma derecesini gösterirken, geçerlilik ise ölçülmek isteneni ölçme derecesi olarak belirtilmektedir. İçsel tutarlılığın ölçülmesinde en yaygın kullanılan ölçüt Cronbach's Alpha katsayısıdır. Alpha değeri 0 ile 1 arasında yer almaktadır. Genel kabul gören bu değer 0,7 olmasıdır. Ancak bazı çalışmalarda bu değer 0,5'e kadar kabul edildiği görülmektedir. Tablo 1'de yaşam boyu öğrenme yeterlikleri ölçeğinin güvenilirlik analizi sonuçları yer almaktadır.

İfadeler çıkarılmadan önceki güvenilirlik analizi sonucunda 23 ifadeden oluşan Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri ölçeğinin Alpha değeri ,885; 17 Yaşam Boyu öğrenme Eğilimleri ölçeğinin Alpha değeri ,893 olarak bulunmuştur.

Tablo 2. Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri Ölçeği Güvenirlik Analizi Sonuçları

No	İfade Sayısı	Cronbach Alpha (α)	Madde Silindiğinde (α)	ss.	\bar{X}
Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri Ölçeği	21	,877	-----	7,065	4,48
<i>Vatandaşlık Bilinci ve Girişimcilik Duygusu Yeterliliği</i>	8	,868	-----	3,874	4,39
19	Fikirlerimi eyleme dönüştürebilirim		,845	,672	4,39
20	Yaratıcılığın, yenilikçiliğin ve risk almanın özelliklerini kullanarak herhangi bir görevi başarabilirim.		,868	,604	4,45
16	Sosyal hayata ve işe etkin ve olumlu bir şekilde katılabilirim		,870	,628	4,44
18	Aktif ve demokratik katılım sağlayabilirim.		,868	,636	4,41
17	Çeşitli topluluklara katılabilir ve gerektiğinde çatışmaları çözebilirim		,869	,793	4,27
21	Amaçlarımı gerçekleştirmek için projeler planlayabilir ve yönetebilirim		,869	,691	4,42
22	Kişisel, mesleki ve / veya ticari faaliyetlerdeki fırsatları değerlendirebilirim.		,870	,732	4,33
15	Öğrenme sürecimin ve ihtiyaçlarımın farkındayım, mevcut fırsatları belirleyebilirim ve başarılı bir şekilde öğrenmenin önündeki engelleri aşabilirim.		,870	,596	4,46
<i>Yabancı Dilde İletişimsel Yeterlik</i>	4	,904	-----	,292	4,47
6	...okuyarak algılayabilirim.		,863	,589	4,52

8	...dinleyerek algılayabilirim.			,884	,614	4,53
5	...ifade ederek yorumlayabilirim.			,864	,664	4,45
7	...yazarak yorumlayabilirim.			,863	,589	4,52
Anadilde İletişimsel Yeterlik		4	,895	-----	,107	4,89
4	...dinleyerek algılayabilirim.			,850	,318	4,89
2	...okuyarak algılayabilirim.			,865	,285	4,91
1	...ifade ederek yorumlayabilirim.			,867	,295	4,90
3	...yazarak yorumlayabilirim.			,880	,365	4,86
Bilim ve Teknolojide Matematiksel Temel Yeterlikler		3	,719	-----	,876	4,16
9	Günlük hayatta karşılaştığım çeşitli problemleri çözmek için matematiksel düşünceyi geliştirebilir ve uygulayabilirim.			,587	,833	4,09
11	Formüller, modeller, tasarımlar ve tablolar kullanabilirim.			,637	,853	4,02
10	Mantıklı ve özel yollar kullanabilirim			,658	,642	4,39
Dijital Yeterlik		2	,648	-----	,021	4,49
13	Teknolojiyi iş ve serbest zaman etkinlikleri için kullanabilirim.			-	,564	4,56
12	İnterneti bilgi depolamak, hatırlamak, geri yüklemek, değerlendirmek ve iletişim kurmak için kullanabilirim.			-	,622	4,42

Tablo 2’de yaşam boyu öğrenme yeterlikleri ölçeğinde yer alan ifadelerin Cronbach Alpha (α) değerleri, ifade silindikten sonraki α değerleri ve ifade sayıları, standart sapmaları ile ortalama değerlerine yer verilmiştir. Sonuçlara göre yaşam boyu öğrenme yeterlikleri ölçeği güvenilirdir. Vatandaşlık bilinci ve girişimcilik duygusu yeterliliği boyutu 8 ifadeden oluşmuştur ve aritmetik ortalaması (\bar{X} :4,39)’dur. Bu boyut içerisinde en yüksek ortalamaya sahip ifade ise (\bar{X} :4,46) ile 15 no’lu ifade olmuştur. Yabancı dilde iletişimsel yeterlik boyutu incelendiğinde 4 ifadeden oluşmuştur ve aritmetik ortalaması (\bar{X} :4,47)’dir. Bu boyutta en yüksek ortalamaya sahip ifade ise (\bar{X} :4,53) ile 8 no’lu ifade olmuştur. Anadilde iletişimsel yeterlik boyutu 4 ifadeden oluşmuştur ve en yüksek aritmetik ortalamaya sahiptir (\bar{X} :4,89). Bu boyutta (\bar{X} :4,91) ile 2 no’lu ifade en yüksek ortalamaya sahiptir. Dördüncü boyut incelendiğinde 3 ifadeden oluştuğu görülmektedir ve aritmetik ortalaması (\bar{X} :4,16)’dır. 10 no’lu ifade en yüksek ortalamaya sahiptir (\bar{X} :4,39). 2 ifadeden oluşan son boyut ise (\bar{X} :4,49) aritmetik ortalamaya sahiptir. Anket derecelendirmesi dikkate alındığında (1: Kesinlikle katılmıyorum--5: Kesinlikle katılıyorum) ifadelerin ve boyutların sahip oldukları ortalamalar yüksektir.

Tablo 3. Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği Güvenirlilik Analizi Sonuçları

No	İfade Sayısı	Cronbach Alpha (α)	Madde Silindiğinde ss. (α)	\bar{X}
----	--------------	-----------------------------	-------------------------------------	-----------

Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği		16	,887	-----	,916	4,56
Gelişime Açıklık		9	,864	-----	3,427	4,65
14	Bilgi ve teknolojilerdeki hızlı değişimlerden dolayı bilgilerimi yenilemek için sürekli öğrenmeye ihtiyaç duyarım			,840	,510	4,66
13	Kişisel ya da mesleki gelişimim için gerekli farklı alanlardaki bilgi ve becerilerle ilgili eğitim almayı isterim			,841	,558	4,66
16	Mesleki yetersizliklerimi gidermek için eğitim alma yolları ararım.			,847	,546	4,64
15	Mesleğimde karşılaşılabileceğim problemleri çözmek için çaba sarf ederim			,846	,482	4,71
11	Yeni şeyler öğrenmenin kendimi geliştirmeme katkı sağladığını düşünürüm			,850	,471	4,71
12	İnternetin farklı kültürleri tanımama sağladığını düşünürüm.			,852	,624	4,59
8	Yeni şeyler öğrenmekten zevk alırım			,849	,476	4,70
17	Mesleki kariyerde ilerlemeye önem veririm			,864	,608	4,64
9	Öğrenmede sürecinde ihtiyaç duyduğumda yardım istemekten çekinmem.			,856	,645	4,55
Öğrenmeye İsteklilik		7	,811	-----	3,219	4,45
1	Kendi yeterliliklerime uygun öğrenme hedefleri belirlerim			,787	,553	4,48
2	Öğrenme için gerekli kaynakları önceden hazırlarım			,884	,606	4,50
4	Öğrenme sürecinde zamanı iyi değerlendirmek için çalışma planı yaparım			,781	,834	4,32
3	Öğrenme konusuna uygun öğrenme strateji kullanmanın gereğine inanırım			,873	,598	4,51
5	Yeni bir bilgi ile karşılaştığımda öğrenebileceğim konusunda kendime güvenirim			,782	,562	4,58
7	Öğrenme konuları zor olsa bile öğrenmeye çalışmaktan vazgeçmem			,780	,661	4,46
6	Öğrenme sürecinde kendi kendimi güdülemeyi tercih ederim			,804	,827	4,30

Tablo 3'te yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeğinde yer alan ifadelerin Cronbach Alpha (α) değerleri, ifade silindikten sonraki α değerleri ve ifade sayıları, standart sapmaları ile ortalama değerlerine yer verilmiştir. Sonuçlara göre yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeği güvenilirdir. Gelişime açıklık boyutu 9 ifadeden oluşmaktadır ve aritmetik ortalaması (\bar{X} :4,65)'tir. 15 ve 11 no'lu ifadeler en yüksek ortalamaya sahiptir (\bar{X} :4,71). Öğrenmeye isteklilik boyutu ise 7 ifadeden oluşmakta ve aritmetik ortalaması (\bar{X} :4,45)'tir. 5 no'lu ifade (\bar{X} :4,58) ile en yüksek ortalamaya sahiptir. Anket derecelendirmesi dikkate alındığında (1: Kesinlikle katılmıyorum --5: Kesinlikle katılıyorum) ifadelerin ve boyutların sahip oldukları ortalamalar yüksektir.

4.2. Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlilikleri Ölçeği Açıklayıcı Faktör Analizi

Alanyazın incelendiğinde Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Ölçeğinin 23 ifadeden oluşan 8 faktörlü bir yapısı olduğu görülmektedir. Yapılan faktör analizine göre oluşan “*fikir, deneyim ve duygularımı müzik, resim, edebiyat ve görsel sanatlar gibi çeşitli alanlarda yaratıcı bir şekilde ifade edebilirim*” ifadesi tek bir faktör altında yer almıştır. Hair vd. (2014)’e göre faktörün altında tek ifade oluşması, bu durumun analizi zorlaştırması ve güvenilirlik seviyesini karşılayamaması nedeniyle bu ifade analiz kapsamı dışında bırakılmıştır. Bu doğrultuda faktör analizi yeniden gerçekleştirilmiştir. Yeniden gerçekleştirilen faktör analizi sonucunda 5 faktör oluşmuştur. “*Öğrenme sürecimi hem bireysel olarak hem de grup içinde etkin zaman ve bilgi yönetimi ile organize edebilirim*” ifadesi birden fazla faktör altında listelendiğinden dolayı analiz kapsamı dışında tutulmuştur. AFA sonuçlarına göre yaşam boyu öğrenme yeterliklerine ait 21 ifade 5 boyut altında toplanmıştır. Bu durum alanyazındaki diğer çalışmalarla uyuşmamaktadır (Şahin vd., 2010; Gencel, 2013; Kozikoğlu, 2014; Oral ve Yazar, 2015; Yaman ve Yazar, 2015; Pıncarcık, Danacı, Deniz ve Eran, 2016; Aykaç, Köğce ve Aslandağ, 2020). Turist rehberlerinin deneyimlerinin ve algılarının, rol ve sorumluluklarının ayrıca çalışma ortamlarının diğer örneklem gruplarından farklı olması alanyazındaki diğer çalışmalarla uyuşmamasının nedeni olabilir.

Tablo 4. Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlik Ölçeği AFA Sonucu

No	İFADELER	Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3	Faktör 4	Faktör 5
19	Fikirlerimi eyleme dönüştürebilirim	,741				
20	Yaratıcılığın, yenilikçiliğin ve risk almanın özelliklerini kullanarak herhangi bir görevi başarabilirim.	,730				
16	Sosyal hayata ve işe etkin ve olumlu bir şekilde katılabilirim	,728				
18	Aktif ve demokratik katılım sağlayabilirim.	,728				
17	Çeşitli topluluklara katılabilir ve gerektiğinde çatışmaları çözebilirim	,708				
21	Amaçlarımı gerçekleştirmek için projeler planlayabilir ve yönetebilirim	,672				
22	Kişisel, mesleki ve / veya ticari faaliyetlerdeki fırsatları değerlendirebilirim.	,649				
15	Öğrenme sürecimin ve ihtiyaçlarımın farkındayım, mevcut fırsatları belirleyebilirim ve başarılı bir şekilde öğrenmenin önündeki engelleri aşabilirim.	,637				

Vatandaşlık Bilinci ve Girişimcilik Duygusu Yeterliliği

Yabancı Dilde İletişimsel Yeterlik	6	...okuyarak algılayabilirim.	,907			
	8	...dinleyerek algılayabilirim.	,847			
	5	...ifade ederek yorumlayabilirim.	,846			
	7	...yazarak yorumlayabilirim.	,833			
Anadilde İletişimsel Yeterlik	4	...dinleyerek algılayabilirim.	,885			
	2	...okuyarak algılayabilirim.	,859			
	1	...ifade ederek yorumlayabilirim.	,854			
	3	...yazarak yorumlayabilirim.	,835			
Bilim ve Teknolojide Matematiksel Yeterlikler	9	Günlük hayatta karşılaştığım çeşitli problemleri çözmek için matematiksel düşünceyi geliştirebilir ve uygulayabilirim.	,765			
	11	Formüller, modeller, tasarımlar ve tablolar kullanabilirim.	,753			
	10	Mantıklı ve özel yollar kullanabilirim	,679			
Dijital Yeterlik	13	Teknolojiyi iş ve serbest zaman etkinlikleri için kullanabilirim.	,724			
	12	İnterneti bilgi depolamak, hatırlamak, geri yüklemek, değerlendirmek ve iletişim kurmak için kullanabilirim.	,688			
Cronbach's Alpha: ,877		,868	,904	,895	,719	,648
Özdeğer		4,146	3,157	3,150	2,120	1,612
Açıklanan Varyansın Yüzdesi		19,744	15,033	14,998	10,093	7,677
Toplam Açıklanan Varyans		19,744	34,777	49,775	59,869	67,545
Kaiser-Meyer-Olkin Örnekleme Ölçümü (KMO)				,866		
Bartlett's Test of Sphericity		Approx. Chi- Square		4165,168		
		Df		210		
		Sig.		,000		

*Çıkarma Metodu: Temel Bileşen Analizi / Döndürme Metodu: Varimax, Kaiser Normalizasyonu.

Analiz sonuçlarına göre 5 faktör toplam varyans yüzdesinin 67,545'ini açıkladığı ve 21 ifadenin α değerinin ,877 olduğu görülmektedir. 8 ifadeden oluşan ilk faktör “*vatandaşlık bilinci ve girişimcilik duygusu yeterliliği*” olarak adlandırılmış ve özdeğeri 4,146; açıklanan varyans yüzdesi 19,974 ve α değeri ,868 olarak bulunmuştur. Birinci faktörde en düşük faktör yükü ,637; en yüksek faktör yükü ise ,741'dir. İkinci faktör 4 ifadeden oluşmaktadır ve “*yabancı dilde iletişimsel yeterlik*” olarak adlandırılmıştır; özdeğeri 3,157; açıklanan varyans yüzdesi 15,033; α değeri ise ,904 olarak bulunmuştur. İkinci faktörde en düşük faktör yükü ,833; en yüksek faktör yükü ise ,907'dir. 4 ifadeden oluşan üçüncü faktör, “*anadilde*

iletişimsel yeterlik” olarak adlandırılmıştır. Üçüncü faktörün özdeğeri 3,150; açıklanan varyans yüzdesi 14,998; α değeri ise ,895’tir. Üçüncü faktördeki en düşük faktör yükü ,835; en yüksek faktör yükü ,885’tir. Dördüncü faktör 3 ifadeden oluşmaktadır. “bilim ve teknolojiye matematiksel temel yeterlikler” olarak adlandırılan dördüncü faktörün özdeğeri 2,120; açıklanan varyans oranı 10,093; α değeri de ,719 olarak görülmektedir. Dördüncü faktördeki en düşük faktör yükü ,679; en yüksek faktör yükü ise ,765’dir. Son faktör 2 ifadeden oluşmakta ve “dijital yeterlik” olarak adlandırılmıştır. Bu faktörün özdeğeri 1,612; açıklanan varyans yüzdesi 7,677 ve α değeri ,648 olarak analizde ortaya çıkmıştır. Bu faktörde en düşük yük ,688; en yüksek ise ,724 olmuştur. KMO değerlerinin şartları karşıladığı görülmektedir. Faktör isimlendirmesinde alanyazından yararlanılmıştır.

4.3. Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği Açıklayıcı Faktör Analizi

Yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeğinin 17 ifadeden oluşan 2 faktörlü bir yapısı bulunmaktadır. Yapılan analiz sonucunda “bir konuyu öğrenmenin kendi sorumluluğum olduğuna inanırım” ifadesi birden fazla faktörün altında listelendiğinden dolayı çalışma kapsamına dâhil edilmemiştir. Analizin geri kalanına bu ifade dâhil edilmeden devam edilmiştir.

Tablo 5’te yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeği AFA sonucu gösterilmiştir. Analiz sonucuna göre 2 faktör toplam varyansın yüzde 49,663’ünü açıklamaktadır. Bu oran alanyazındaki çalışmayla benzerlik göstermektedir (Erdoğan ve Arsal, 2016). 16 ifadeden oluşan ölçeğin α değeri ,887 olarak bulunmuştur. Birinci faktör 9 ifadeden oluşmaktadır. “gelişime açıklık” olarak adlandırılan birinci faktörün özdeğeri 4,341; açıklanan varyans yüzdesi 27,128 ve α değeri ,868’dir. Birinci faktördeki en düşük faktör yükü ,593; en yüksek faktör yükü ise ,743’dür. İkinci faktör “öğrenmeye isteklilik” olarak adlandırılmıştır ve 7 ifade bulunmaktadır. Bu faktörün özdeğeri 3,606; açıklanan varyans yüzdesi 22,535 ve α değeri ,904 olarak bulunmuştur. Bu faktörün en düşük yükü ise ,582; en yüksek yükü ,729 olmuştur. KMO değerlerinin şartları karşıladığı görülmektedir. Faktör isimlendirmesinde alanyazından yararlanılmıştır.

Tablo 5. Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği AFA Sonucu

No	İFADELER	Faktör 1	Faktör 2
14	Bilgi ve teknolojilerdeki hızlı değişimlerden dolayı bilgilerimi yenilemek için sürekli öğrenmeye ihtiyaç duyarım	,743	

	13	Kişisel ya da mesleki gelişimim için gerekli farklı alanlardaki bilgi ve becerilerle ilgili eğitim almayı isterim	,725
	16	Mesleki yetersizliklerimi gidermek için eğitim alma yolları ararım.	,718
	15	Mesleğimde karşılaşılabileceğim problemleri çözmek için çaba sarf ederim	,716
	11	Yeni şeyler öğrenmenin kendimi geliştirmeme katkı sağladığımı düşünürüm	,695
	12	İnternetin farklı kültürleri tanımama sağladığımı düşünürüm.	,605
	8	Yeni şeyler öğrenmekten zevk alırım	,597
	17	Mesleki kariyerde ilerlemeye önem veririm	,593
	9	Öğrenmede sürecinde ihtiyaç duyduğumda yardım istemekten çekinmem.	,593
	Öğrenmeye İsteklilik	1	Kendi yeterliliklerime uygun öğrenme hedefleri belirlerim
2		Öğrenme için gerekli kaynakları önceden hazırlarım	,710
4		Öğrenme sürecinde zamanı iyi değerlendirmek için çalışma planı yaparım	,669
3		Öğrenme konusuna uygun öğrenme strateji kullanmanın gereğine inanırım	,663
5		Yeni bir bilgi ile karşılaştığımda öğrenebileceğim konusunda kendime güvenirim	,658
7		Öğrenme konuları zor olsa bile öğrenmeye çalışmaktan vazgeçmem	,601
6		Öğrenme sürecinde kendi kendimi güdülemeyi tercih ederim	,582
Cronbach's Alpha: ,887		,868	,904
Özdeğer		4,341	3,606
Açıklanan Varyansın Yüzdesi		27,128	22,535
Toplam Açıklanan Varyans		27,128	49,663
Kaiser-Meyer-Olkin Örneklem Ölçümü (KMO)			,910
Bartlett's Test of Sphericity		Approx. Square df Sig.	Chi- 2452,491 120 ,000

* Çıkarma Metodu: Temel Bileşen Analizi / Döndürme Metodu: Varimax, Kaiser Normalizasyonu.

4.4. AFA sonrası İfadelerin Aritmetik Ortalamaları

Bu bölümde “yaşam boyu öğrenme yeterlikleri” ve “yaşam boyu öğrenme eğilimleri” ölçeklerinin ifade ortalamalarına yer verilecektir.

4.5. Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri

Yaşam boyu öğrenme yeterlikleri ifadelerinin ortalamalarına bakıldığında *anadilde iletişimsel yeterlikler* boyutunda toplam 4 ifade yer almış ve aritmetik ortalaması ($\bar{X}=4,89$) olmuştur. Bu boyut altında *anadilimi kullanarak kavramları, fikirleri, duyguları, gerçekleri ve görüşleri okuyarak algılayabilirim* ifadesi en yüksek ortalamaya sahiptir ($\bar{X}=4,91$). *Yabancı dilde iletişimsel yeterlikler* boyutunda da 4 ifade yer almış ve aritmetik ortalaması ($\bar{X}=4,47$) olmuştur. Bu boyut altında *yabancı dilde kavramları, fikirleri, duyguları, gerçekleri ve görüşleri dinleyerek algılayabilirim* ifadesi en yüksek ortalamaya sahiptir ($\bar{X}=4,53$). *Bilim ve teknolojiye matematiksel temel yeterlikler* boyutunda ise 3 ifade yer almış ve aritmetik ortalaması ($\bar{X}=4,16$) olmuştur. Bu boyut altında *mantıklı ve özel yollar kullanabilirim* ifadesi en yüksek ortalamaya sahiptir ($\bar{X}=4,39$). *Dijital yeterlikler* boyutunda 2 ifade yer almıştır ve aritmetik ortalama ($\bar{X}=4,49$) olmuştur. Bu boyut altında *teknolojiyi iş ve serbest zaman etkinlikleri için kullanabilirim* ifadesinin ortalaması ($\bar{X}=4,56$)’dır. *Vatandaşlık bilinci ve girişimcilik duygusu yeterliliği* boyutunda 8 ifade yer almış ve aritmetik ortalaması ($\bar{X}=4,39$) olmuştur. Son olarak bu boyut altındaki *öğrenme sürecimin ve ihtiyaçlarımın farkındayım, mevcut fırsatları belirleyebilirim ve başarılı bir şekilde öğrenmenin önündeki engelleri aşabilirim* ifadesi ($\bar{X}=4,46$) ortalamaya sahiptir. İfadelerin aritmetik ortalamalarına bakıldığında hepsinin ($\bar{X}=4$) üzerinde olduğu görülmektedir. Katılımcılardan ifadeleri 1-5 arasında değerlendirmeleri istendiğinden dolayı ortaya çıkan ortalamalar yüksektir. Sonuç olarak turist rehberlerinin yaşam boyu öğrenme yeterlik düzeylerinin olumlu yönde yüksek olduğunu göstermektedir. *Anadilde iletişimsel yeterlikler* tüm boyutlar içerisinde ortalaması en yüksek ortalamaya sahiptir. Bu durum turist rehberlerinin kendilerini anadilde ifade etme yeterlilik düzeylerinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Tablo 6. Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri İfade Ortalamaları

No	İfade Sayısı	\bar{X}
Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri Ölçeği	21	4,48
<i>Vatandaşlık Bilinci ve Girişimcilik Duygusu Yeterliliği</i>	8	4,39
19 Fikirlerimi eyleme dönüştürebilirim		4,39
20 Yaratıcılığın, yenilikçiliğin ve risk almanın özelliklerini kullanarak		4,45

	herhangi bir görevi başarabilirim.	
16	Sosyal hayata ve işe etkin ve olumlu bir şekilde katılabilirim	4,44
18	Aktif ve demokratik katılım sağlayabilirim.	4,41
17	Çeşitli topluluklara katılabilir ve gerektiğinde çatışmaları çözebilirim	4,27
21	Amaçlarımı gerçekleştirmek için projeler planlayabilir ve yönetebilirim	4,42
22	Kişisel, mesleki ve / veya ticari faaliyetlerdeki fırsatları değerlendirebilirim.	4,33
15	Öğrenme sürecimin ve ihtiyaçlarımın farkındayım, mevcut fırsatları belirleyebilirim ve başarılı bir şekilde öğrenmenin önündeki engelleri aşabilirim.	4,46
Yabancı Dilde İletişimsel Yeterlik		4 4,47
6	...okuyarak algılayabilirim.	4,52
8	...dinleyerek algılayabilirim.	4,53
5	...ifade ederek yorumlayabilirim.	4,45
7	...yazarak yorumlayabilirim.	4,52
Anadilde İletişimsel Yeterlik		4 4,89
4	...dinleyerek algılayabilirim.	4,89
2	...okuyarak algılayabilirim.	4,91
1	...ifade ederek yorumlayabilirim.	4,90
3	...yazarak yorumlayabilirim.	4,86
Bilim ve Teknolojide Matematiksel Temel Yeterlikler		3 4,16
9	Günlük hayatta karşılaştığım çeşitli problemleri çözmek için matematiksel düşüncemi geliştirebilir ve uygulayabilirim.	4,09
11	Formüller, modeller, tasarımlar ve tablolar kullanabilirim.	4,02
10	Mantıklı ve özel yollar kullanabilirim	4,39
Dijital Yeterlik		2 4,49
13	Teknolojiyi iş ve serbest zaman etkinlikleri için kullanabilirim.	4,56
12	İnterneti bilgi depolamak, hatırlamak, geri yüklemek, değerlendirmek ve iletişim kurmak için kullanabilirim.	4,42

4.6. Yaşam boyu öğrenme eğilimleri

Yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeğinin ifade ortalamalarına bakıldığında *gelişime açıklık* boyutunda 9 ifade yer almaktadır. Bu 9 ifadenin aritmetik ortalaması ($\bar{X}=4,65$) olarak bulunmuştur. Gelişime açıklık boyutu, en yüksek ortalamaya sahip boyut olmaktadır. Bu boyut altında “*yeni şeyler öğrenmenin kendimi geliştirmeme katkı sağladığını düşünürüm*” ve “*mesleğimde karşılaşılabileceğim problemleri çözmek için çaba sarf ederim*” ifadeleri ($\bar{X}=4,71$) ile en yüksek ortalamalara sahiptirler. *Öğrenmeye isteklilik* boyutuna bakıldığında ise 7 ifadenin olduğu görülmekte ve aritmetik ortalaması ($\bar{X}=4,44$) olmuştur. Bu boyut altında ise “*yeni bir bilgi ile karşılaştığımda öğrenebileceğim konusunda kendime güvenirim*” ifadesi ($\bar{X}=4,58$) ile en yüksek ortalamaya sahiptir. Yaşam boyu öğrenme eğilimleri ifadelerinin aritmetik ortalamaları değerlendirildiğinde, ortalamaların ($\bar{X}=4$) üzerinde olması turist

rehberlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin olumlu yönde yüksektir. Alt boyutlar açısından ise hem gelişime açık hem de öğrenmeye isteklilik eğilimleri olumlu yönde yüksek çıkmıştır.

Tablo 7. Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri İfade Ortalamaları

No	İfade Sayısı	\bar{X}
Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği		
Gelişime Açıklık		
16	16	4,56
14	9	4,65
14		4,66
13		4,66
16		4,64
15		4,71
11		4,71
12		4,59
8		4,70
17		4,64
9		4,55
Öğrenmeye İsteklilik		
7	7	4,45
1		4,48
2		4,50
4		4,32
3		4,51
5		4,58
7		4,46
6		4,30

4.7. Korelasyon Analizi

Korelasyon, iki (veya daha fazla) nicel değişken arasındaki ilişkiyi belirtmek için kullanılan bir terimdir ve temelde nicel değişkenler arasında düz bir [doğrusal] ilişki varsayımına dayanmaktadır. İkili değişkenler için ilişkilendirme ölçülerine benzer şekilde, değişkenler arasındaki bir ilişkinin “gücünü” veya “kapsamını” ve ayrıca yönünü ölçer. Değerler -1 ile +1 arasında değişmektedir. +1'lik bir korelasyon katsayısı, iki değişkenin pozitif [doğrusal] bir şekilde mükemmel ilişkili olduğunu, -1'lik bir korelasyon katsayısı, iki değişkenin negatif

[doğrusal] bir şekilde mükemmel ilişkili olduğunu gösterirken, sıfır korelasyon katsayısı, incelenen iki değişken arasında doğrusal bir ilişki olmadığını göstermektedir (Gogtay ve Thatte, 2017). İki değişken arasındaki ilişkinin yönü pozitif ise bir değişkene ait değer artmasıyla diğer değişkenin de değerinin artacağı, negatif yönlü bir ilişki varsa bir değişkene ait değer azalmasıyla diğer değişkenin de değerinin azalacağı anlamına gelmektedir (Kozak, 2015: 148). Bununla ilgili alanyazında farklı sınıflandırmalar mevcuttur. Tavşancıl (2006) bu ilişkiyi (,00-,30) zayıf, (,31-,49) orta, (,50-,69) güçlü, (,70-,100) çok güçlü şeklinde yorumlamaktadır.

Tablo 8. Ölçekler Arasındaki Faktörlerin Korelasyon Analizi Sonuçları

Faktörler	Öğrenmeye İsteklilik	Gelişime Açıklık	Anadilde İletişimsel Yeterlik	Yabancı Dilde İletişimsel Yeterlik	Bilim ve Teknolojide Matematiksel Temel Yeterlikler	Dijital Yeterlikler	Vatandaşlık Bilinci ve Girişimcilik Duygusu Yeterliliği
Öğrenmeye İsteklilik	1	,585**	,372**	,211**	,323**	,179**	,486**
Gelişime Açıklık	,585**	1	,369**	,086**	,219**	,129*	,348**
Anadilde İletişimsel Yeterlik	,372**	,369**	1	,258**	,294**	,196**	,246**
Yabancı Dilde İletişimsel Yeterlik	,211**	,086**	,258**	1	,296**	,292**	,319**
Bilim ve Teknolojide Matematiksel Temel Yeterlikler	,323**	,219**	,294**	,296**	1	,364**	,376**
Dijital Yeterlikler	,179**	,129*	,196**	,292**	,364**	1	,299**
Vatandaşlık Bilinci ve Girişimcilik Duygusu Yeterliliği	,486**	,348**	,246**	,319*	,376**	,299**	1

Tablo 8’de ölçekler arasındaki korelasyon analizinin sonuçları yer almaktadır. Yaşam boyu öğrenme eğilimleri ölçeği faktörlerinden olan *öğrenmeye isteklilik* yaşam boyu öğrenme yeterlikleri ölçeğinin tüm faktörleriyle anlamlı bir ilişki içerisindedir. Bu faktörde en düşük ilişki *öğrenmeye isteklilik* ile *dijital yeterlikler* arasında zayıf düzeyde ve pozitif yönlü ($r=,179$)’dür. En yüksek ilişki içerisinde olduğu faktör ise *vatandaşlık bilinci ve girişimcilik duygusu yeterliliği* arasında orta düzeyde ve pozitif yönlü ($r=,486$) olmuştur. *Gelişime açıklık* faktörünün en düşük ilişkisinin çıktığı faktör *yabancı dilde iletişimsel yeterlik* arasında zayıf düzeyde ve pozitif yönlü ($r=,086$), en yüksek ilişki ise *anadilde iletişimsel yeterlik* arasında orta düzeyde ve pozitif yönlü ($r=,369$) olmuştur. Çıkan sonuçlara göre iki ölçek arasındaki faktörlerin birbiriyle doğrusal yönde ilişkili olduğu görülmektedir.

4.8. Hipotez Testleri

Çalışma kapsamında oluşturulan hipotez için çok değişkenli regresyon analizinden yararlanılmıştır. Analiz sonunda çıkan sonuçlar tablo hâline getirilerek değerlendirilmiştir. Çok değişkenli regresyon analizi bir bağımlı değişken ve birden fazla bağımsız değişkenin olduğu durumlarda kullanılmaktadır. Analizde bağımsız değişkenler aynı anda bağımlı değişkendeki değişimi açıklamaya çalışmaktadır. Araştırma kapsamında çok değişkenli regresyon analizi ile yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yaşam boyu öğrenme yeterlikleri üzerinde bir etkisinin olup olmadığı incelenmiş ve elde edilen sonuçlar Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9. Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Yaşam Boyu Öğrenme Yeterliklerini Yordamasına İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Bağımsız Değişken	Sabit	B	ss.	β	t	P	VIF	R	R ²	Adj. R ²	F	P
Anadilde Yeterlik	Öğrenmeye İsteklilik		,144	,034	,238	4,19	,00						
	Gelişime Açıklık	3,465	,169	,042	,230	4,06	,00	1,519	,41	,17	,169	41,07	,00
Yabancı Dilde Yeterlik	Öğrenmeye İsteklilik	3,514	,305	,076	,245	4,02	,00	1,519	,21	,04	,047	9,62	,00
	Gelişime Açıklık												

Gelişime Açıklık	Vatandaşlık Bilinci ve Girişimcilik Duygusu		Dijital Yeterlik		Bilgi ve Teknolojide Matematiksel Yeterlik		Gelişime Açıklık
	Gelişime Açıklık	Öğrenmeye İsteklilik	Gelişime Açıklık	Öğrenmeye İsteklilik	Gelişime Açıklık	Öğrenmeye İsteklilik	
	2,992		3,482		2,025		
	,123	,452	,050	,175	,075	,402	-,086
	,069	,057	,082	,068	,097	,080	,091
	,097	,429	,037	,158	,046	,296	-,057
	1,78	7,91	,604	2,57	,779	5,02	-9,936
	,07	,000	,54	,01	,43	,00	,35
	1,519		1,519		1,519		
	,49		,18		,32		
	,24		,03		,10		
	,238		,028		,101		
	62,63		6,68		23,11		
	,00		,00		,00		

Tablo 9 incelendiğinde, varyans genişlik faktörü (VIF)’nün 1,519 olması modelimizde çoklu doğrusallık probleminin olmadığını göstermektedir. VIF değerinin 2,5 ve altı olması gerekmektedir (Allison, 1999). Bütün değişkenler incelendiğinde, F değerinin sonucu ($F < 0.05$) modelin açıklayıcılığının istatistiksel açıdan önemli olduğunu göstermektedir. Bağımsız değişkenler ile *anadilde iletişimsel yeterlikler* bağımlı değişkeni incelendiğinde, bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkene pozitif yönlü anlamlı bir etkisinin olduğu söylenebilir ($p < 0,05$). Ayrıca modele göre bağımsız değişkenler *anadilde iletişimsel yeterlik* bağımlı değişkenindeki değişimin %16,9’luk (adj. $R^2 = ,169$) kısmını açıklayabilmektedir. *Yabancı dilde iletişimsel yeterlik* bağımlı değişkenine göre bakıldığında ise “öğrenmeye isteklilik” bağımsız değişkeninin, bağımlı değişkene pozitif yönlü anlamlı bir etkisinin olduğu görülmektedir. Ancak *gelişime açıklık* bağımsız değişkeni ile *yabancı dilde iletişimsel yeterlik* arasında ters yönlü ilişki olduğu ($B = -,086$) ve anlamlı bir etkisinin olmadığı ortaya çıkmıştır

($p = ,350$ / $p > 0,05$). Modele göre bağımsız değişkenler, *yabancı dilde iletişimsel yeterlikler* bağımlı değişkenindeki değişimin %4,7'lik (adj. $R^2 = ,047$) kısmını açıklayabilmektedir. Üçüncü bağımlı değişken incelendiğinde, “öğrenmeye isteklilik” bağımsız değişkeni istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuştur ($p < 0,05$). *Gelişime açıklık* bağımsız değişkeni açısından incelendiğinde ise bağımlı değişkenin açıklayıcılığına katkı sağlamadığı görülmüştür ($p = ,437$ / $p < 0,05$). Bağımsız değişkenlerin üçüncü bağımlı değişkendeki değişimin %10,1'lik ($R^2 = ,101$) kısmını açıkladığı görülmektedir. *Dijital yeterlik* bağımlı değişkeni incelendiğinde *öğrenmeye isteklilik* bağımsız değişkeninin bağımlı değişkene pozitif yönlü anlamlı bir etkisi vardır. *Gelişime açıklık* bağımsız değişkeninin ise bağımlı değişkeni açıklamada anlamlı bir etkisinin olmadığı ortaya çıkmıştır ($p = ,547$ / $p > 0,05$). Modele göre bağımsız değişken bağımlı değişkendeki değişimin %2,8'lik ($R^2 = ,028$) bir kısmını açıklamıştır. Bu oran modeldeki en düşük açıklama yüzdesi olmuştur. Son bağımlı değişken incelendiğinde *öğrenmeye isteklilik* bağımsız değişkeninin bağımlı değişkene pozitif yönlü anlamlı bir etkisi vardır ($p < 0,05$). *Gelişime açıklık* bağımsız değişkeni açısından bakıldığında ise bağımsız değişkenin bağımlı değişkenin açıklayıcılığına pek fazla katkısı olmadığı görülmektedir ($p = 0,75$ / $p > 0,05$). Bağımsız değişkenler bağımlı değişkendeki değişimin %23,8'lik ($R^2 = ,238$) bir kısmını açıklamaktadır. Bu oran modeldeki en yüksek açıklama yüzdesine sahiptir. Gelişime açıklık bağımsız değişkenin; yabancı dilde iletişimsel yeterlikler, bilgi ve teknolojide matematiksel temel yeterlikler, dijital yeterlikler ve vatandaşlık bilinci ve girişimcilik duygusu yeterliliği üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı görülmüştür. Bu durum, turist rehberlerinin gelişime açıklık ortalamalarının yüksek olmasına rağmen yaşam boyu öğrenme yeterliklerinin alt boyutlarına anlamlı bir etkisi olmadığı sonucunu çıkartmıştır. Ortaya çıkan sonuçlar değerlendirildiğinde çalışma kapsamında oluşturulan “*H1 Yaşam Boyu Öğrenme Eğiliminin, Yaşam Boyu Öğrenme Yeterliği üzerinde anlamlı bir etkisi vardır*” kısmen desteklenmiştir.

5. Sonuç ve Öneriler

Turistlerle sürekli iç içe olan ve onlara ilk andan son ana kadar bilgi verme ve ülkeyi tanıtmaya görevi üstlenmiş olan turist rehberlerinin yaşam boyu öğrenme yeterliklerine sahip olması önem arz etmektedir. Sürekli yenilenen bilgi toplumu içerisinde dinamik bir yapıda çalışmak zorunda kalan bir meslek grubuna mensup olan turist rehberlerinin günceli yakalamak için kendilerini sürekli yenilemeleri gerekmektedir. Bu noktada eldeki bilgilerle yetinmeyip sürekli kendini geliştirme isteği ön plana çıkmaktadır. Bu isteğin oluşabilmesi için ise kişinin yaşam boyu öğrenme eğiliminin olması gerektiği düşünülmektedir.

Araştırma kapsamında demografik özellikler incelendiğinde katılımcıların çoğunu erkek (%68) ve bekâr (%59) turist rehberleri oluşturmaktadır. Mesleğin oluşturduğu çalışma şartlarının zorluğu, sürekli seyahat hâlinde olunması, özel günlerde çalışma zorunluluğu ve rehberliğin sezonluk bir iş olarak görülmesi, rehberlerin aile kurması konusunda en önemli etkenlerdir (Koroğlu, 2011). Yaş aralığında ise 26-31 yaş (%28,4) diğerlerine göre daha yüksek orana sahiptir. Eğitim durumuna bakıldığında katılımcıların lisans ve lisansüstü

programlarda yoğunlaştığı görülmektedir. Bu durum rehberlik eğitiminin alındığı kurum sorusunu da yanıtlar niteliktedir. Nitekim o soruda katılımcıların çoğunluğu eğitimlerini üniversitede aldıklarını belirtmişlerdir. Turist rehberlerinin yaşam boyu öğrenme eğilim ve yeterliklerini ölçmek için mesleği fiilen icra edenlere ulaşmayı amaçlayan çalışmada, eylemli turist rehberi olup mesleği aslen icra etmeyenlerin oranı (%27,6) ilginç bir sonucu ortaya çıkartmıştır. Bu durum Gökdemir (2017)'in çalışmasıyla paralellik göstermektedir. Meslek Kanununun 2012 yılında yürürlüğe girmesi, 2014 yılında da meslek yönetmeliğinin çıkmasıyla rehber alabilmenin usul ve esaslarının belirlenmesi, denetimlerin sıklaştırılması gibi durumlar bu sonucu ortaya çıkartmış olabilir. Katılımcıların çalışma kartının türü incelendiğinde, ülkesel turist rehberlerinin çoğunlukta olduğu görülmektedir. Mesleki tecrübe bakımından ise 2-7 yıl (%33,7) ve 8-13 yıl (%26,8) katılımcıların yoğunlaştığı aralıklardır.

Çalışmada, araştırma değişkenlerine yönelik açıklayıcı faktör analizi gerçekleştirilmiştir. AFA sonuçlarına göre yaşam boyu öğrenme yeterliklerine ait 21 ifade 5 boyut altında toplanmıştır. Bu durum alanyazındaki diğer çalışmalarla uyuşmamaktadır (Şahin vd., 2010; Gencel, 2013; Kozikoğlu, 2014; Oral ve Yazar, 2015; Yaman ve Yazar, 2015; Pınarcık, Danacı, Deniz ve Eran, 2016; Aykaç, Köğce ve Aslandağ, 2020). Bu durum ölçeğin farklı bir popülasyonda denenmiş olmasından kaynaklanabilir. Yapılan çalışmada turist rehberlerinin yaşam boyu öğrenme yeterliklerinin yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Bu alanyazındaki diğer çalışmalarla benzerlik göstermektedir (Hürsen, 2011; Mitkovska ve Hristovska, 2011; Karakuş, 2013; Şahin ve Arcagök, 2014; Yavuz Konakman ve Yanpar Yelken, 2014; Akbaşlı ve Durnalı, 2017; Abbak, 2018; Örs, 2020; Tenekeci ve Uzunboylu, 2020). Yapılan açıklayıcı faktör analizi sonuçlarına göre turist rehberlerinin kendilerini en yeterli gördükleri alan anadilde iletişimsel yeterlik olmuştur. Benzer sonuçlar Akbaşlı ve Durnalı (2017) ve Şahin vd. (2010)'nin yaptıkları çalışmalarda ortaya çıkmıştır. Aynı çalışmalarda, katılımcıların yabancı dilde iletişimsel yeterliklerinin düşük olduğu sonucuna varılmıştır fakat mevcut çalışmada turist rehberlerinin yabancı dilde iletişimsel yeterliklerinin yüksek olduğu görülmektedir. Bu anlamda alanyazınla uyuşmamaktadır. Buna etken olarak turist rehberlerinde mesleğe kabul şartlarından bir tanesinin en az bir yabancı dili zorunlu tutması gösterilebilir. Bu durum rehberlerin sadece anadilde değil aynı zamanda yabancı dillerde de ülkesinin değerlerini turistlere aktarmaya çalıştığını göstermektedir.

Yapılan çalışmada turist rehberlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Bu durum alanyazınla benzerlik göstermektedir (Demirel ve Akkoyunlu, 2017; Köroğlu, Köroğlu ve Asmadili, 2019; Kozikoğlu ve Onur, 2019; Saylam, Çamlıyer, Asma ve Kalkan, 2019). Turist rehberleri yaşam boyu öğrenme alt boyutlarıyla ilişkilendirildiğinde, *gelişime açıklık* ve *öğrenmeye isteklilik* ortalamalarının yüksek olması araştırmacı tarafından beklenen bir sonuçtur.

Hipotez testleri, anadilde yeterlik açısından incelendiğinde, öğrenmeye isteklilik ve gelişime açıklık bağımsız değişkenlerinin olumlu yönde anlamlı etkisinin olduğu sonucuna varılmıştır. Fakat diğer bağımlı değişkenler incelendiğinde, gelişime açıklık bağımsız değişkenin; yabancı

dilde iletişimsel yeterlikler, bilgi ve teknolojiye matematiksel temel yeterlikler, dijital yeterlikler ve vatandaşlık bilinci ve girişimcilik duygusu yeterliliği üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı görülmüştür. Bu durum turist rehberlerinin gelişime açıklık ortalamalarının yüksek olmasına rağmen yaşam boyu öğrenme yeterliklerinin alt boyutlarına anlamlı bir etkisi olmadığı sonucunu çıkartmıştır.

Genel olarak sonuçlar ele alındığında, turist rehberlerinin yaşam boyu öğrenme eğilim ve yaşam boyu öğrenme yeterlik düzeyleri yüksek çıkmıştır. Ayrıca yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin, yaşam boyu öğrenme yeterlikleri üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu söylenebilir. Çıkan sonuçlar, turist rehberlerinin yapmış oldukları mesleğin önemini farkında olarak yaşam boyu öğrenmeyi kendilerine ilke edindiklerini göstermektedir. Yeni çıkan bilgilere ve değişimlere uyum sağlamak, bunları en doğru şekilde karşı tarafa aktarmak turist rehberlerinin asli görevlerindedir. Bu durumun yaşam boyu öğrenme ilkesiyle desteklenmesi ise önemli bir süreçtir. Örgün eğitimlerini tamamladıktan sonra gerek mesleğin rehberlere yüklemiş olduğu sorumluluklar gerekse rehberlerin kendilerini geliştirme isteği ve hayatları boyunca öğrenmeye devam etmeleri, yaşam boyu öğrenme ilkesinin sürekliliğini ifade etmektedir.

Yapılan araştırma doğrultusunda TUREB ve turist rehberleri odalarına öneri olarak; son dönemlerde ortaya çıkmış olan virüs salgını sebebiyle alandan çok evde vakit geçirmek zorunda olan turist rehberlerine bilgiye erişim kolaylığı sağlanması gerekmektedir. Son dönemde sayısı oldukça artan sosyal medya kullanımı fırsata çevrilerek ücretsiz online seminer sayısı artırılmalıdır. Bu şekilde turist rehberlerinin “yer, mekân, zaman” fark etmeksizin bilgiye ulaşmalarına olanak sağlanabilir. Bu durum rehberlerin yaşam boyu öğrenme sürecine destek olunmasını sağlayacaktır. Ayrıca meslekle uzun yıllar çalışmış kişilerle genç rehberlerin bilgi alışverişi yapmasını sağlayacak ortamların oluşturulması yine rehberlerle alakalı her bilgiyi ellerinde tutan TUREB ve odaların görevi olmalıdır. Ayrıca TUREB ve odalar yaşam boyu öğrenme konusunda rehberler üzerinde daha fazla farkındalık oluşturmalıdır. Yaşam boyu öğrenmenin bir yaşam tarzı olarak benimsenmesi ve bunun ilgili merciler tarafından desteklenmesi mesleğin başarısı için önem arz ettiği düşünülmektedir.

Yapılan çalışma doğrultusunda araştırmacılara öneriler ise gelecekte bu ve buna benzer yaşam boyu öğrenme ve turist rehberi temalı çalışmaların sayısı artırılabilir. Mevcut çalışmada sadece yaşam boyu öğrenme eğilim ve yeterliklerinin belirlenmesi ve eğilimin, yeterlikler üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Konuya farklı değişkenler eklenerek eğilimlerinin veya yeterliklerinin başka konu başlıkları altında etkisi ve ilişkisi ölçülebilir. Turist rehberlerinin mesleki tecrübeleri baz alınarak yaşam boyu öğrenme seviyeleri belirlenebilir. Yaşam boyu öğrenmenin başka değişkenlere olan etkisi incelenebilir. Bu yapılacak olan çalışmaların alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

- Abbak, Y. (2018). Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri ile Yenilikçilik Düzeylerinin İncelenmesi. Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Kayseri.
- Akbaşı, S. ve Durnalı, M. (2017). Halk Eğitim Merkezlerinde Çalışan İş Görenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Anahtar Yeterlik Algıları. *OPUS –Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 7(13), 726-741.
- Allison, P. D. (1999). *Multiple regression: A primer*. Pine Forge Press.
- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S. Ve Yıldırım, E. (2012). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı* (7. Baskı). İstanbul: Avcı Ofset
- Aspin, D. N. Ve Chapman, J. D. (2000). Lifelong Learning: Concepts and Conceptions. *International Journal of Lifelong Education*, 19(1), 2-19.
- Aykaç, M., Köğce, D. ve Aslandağ, B. (2020) The Investigation of Mathematics Teachers' Perceptions of Lifelong Learning Competencies. *Educational Policy Analysis and Strategic Research*. 15(3), 122-139
- Ayra, M. ve Kösterelioğlu, İ. (2015). Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Mesleki Öz Yeterlik Algıları ile İlişkisi. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 10(1), 17-28.
- Council Recommendation (2018). On Key Competences for Lifelong Learning. *Official Journal of the European Union*. [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=EN) (Erişim Tarihi: 17.11.2019)
- Delors, J. (1996). Learnig: The Treasure Within. Report to UNESCO of the International Commission on Education for the Twenty-First Century, Paris. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000109590> (Erişim Tarihi: 11.10.2019).
- Demirel, M. (2009). Yaşam Boyu Öğrenme ve Teknoloji. 9th *International Educational Technology Conference*, 696-703, Ankara.
- Demirel, M. ve Akkoyunlu, B. (2010). Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ve Bilgi Okuryazarlığı Öz-Yeterlilik Algıları. 10th *International Educational Technology Conference*, 1126-1133, İstanbul.
- Demirel, M. ve Akkoyunlu, B. (2017). Prospective Teachers' Lifelong Learning Tendencies And Information Literacy Self-Efficacy. *Educational Research and Reviews*, 12(6), 329-337.

- Diker C. Y. (2009). Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara.
- Duymuş, Y. Ve Sulak, S. (2018) Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Üzerine Lisans Eğitimi, Cinsiyet ve Bölümün Etkisi. *Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 3(2), 58-74
- Ekşioğlu, S., Tarhan, S. Ve Çetin G. H. (2017). Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ile Özyetkinlik Beklentisi ve Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(5), 1925-1940
- Evin G. İ. (2013). Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Yeterliklerine Yönelik Algıları. *Eğitim ve Bilim*, 38(170), 237-252.
- Faure, E. (1972). Learning to be: The World of Education Today and Tomorrow. Unesco.
- Figel, J. (2007). Key Competences for Lifelong Learning. European Referans Framework.
- Gogtay, Nj ve Thatte, U. (2017). Principle of Correlation Analysis. *Journal of Association of Physicians of India*. 65, 78-81
- Gökdemir, S. (2017). Turist Rehberlerinde İş Doyumu ve Tükenmişlik İlişkisi: Bir Alan Araştırması. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Balıkesir.
- Gökçer, N. (2019). Ortaokul Öğretmenlerinin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(1), 145-159.
- Gür E. D. (2014). Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimine Etki Eden Faktörler. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı, Doktora Tezi, Bolu.
- Hair Jr., Joseph F., Black, W. C., Babin, B. J. Ve Anderson, R. E. (2014). *Multivariate Data Analysis* (7. Baskı).U.S.A.,Pearson Education Limited.
- Kahraman, S. (2019). Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri ile İngilizce Dersine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişki. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Bolu.
- Karakuş, C. (2013). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 26-35.

- Kaya S. D.,Çamlıyer, H., Asma, M. ve Kalkan, N. (2019). Spor Bilimleri Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin İncelenmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14 (2), 176-187
- Kazu, İ. Y. ve Erten, P. (2016). Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri. *Elementary Education Online*, 15(3), 838-854.
- Kind, T. ve Evans, Y. (2015). Social Media for Lifelong Learning. *International Review of Psychiatry*, 27(2), 124-132.
- Kline, R. B. (1998). *Methodology in The Social Sciences. Principles and Practice of Structural Equation Modeling*. New York, Guilford Press.
- Konakman, G. Y. ve Zelken, T. Y. (2014). Eğitim Fakültesi Öğretim Elemanlarının Yaşam Boyu Öğrenme Yeterliklerine İlişkin Algıları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(29-2), 267-281.
- Kozak, M. (2015). *Bilimsel Araştırma: Tasarım, Yazım ve Yayım Teknikleri* (2.Baskı). Ankara, Detay Yayıncılık.
- Kozikoglu, Is. ve Onur, Z. (2019). Predictors Of Lifelong Learning: Information Literacy And Academic Self-Efficacy. *Cypriot Journal of Educational Science*. 14(4), 492-506
- Kozikoğlu, İ. (2014). Üniversite ve Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Yaşam Boyu Öğrenme Yeterliklerinin İncelenmesi. *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education*. 3(3), 29-43
- Köroğlu, A. Köroğlu, Ö. ve Asmadili, İ. (2019). Turizm Rehberliği Eğitimi Alan Öğrencilerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Belirlenmesi. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3(3), 59-574.
- Köroğlu, Ö. (2011). İş Doyumu ve Motivasyon Düzeylerini Etkileyen Faktörlerin Performansla İlişkisi: Turist Rehberleri Üzerine Bir Araştırma. Doktora Tezi. Balıkesir Üniversitesi SBE Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Anabilim Dalı, Balıkesir.
- Laal, M. ve Salamati, P. (2011). Lifelong Learning: Why we do need it? *Proceda-Social and Behavioral Sciences*, 31, 399-403.
- McCombs, B. L. (1991). Motivation and Lifelong Learning. *Educational Psychologist*, 26(2), 117-127.
- Midtsundstad, T. ve Nielsen, R. A. (2019). Lifelong Learning and the Continued Participation of Older Norwegian Adults in Employment. *European Journal of Education*, 54, 48-59.

- Mitovska, S. J. ve Hristovska, D. (2011). Contemporary Teacher and Core Competences for Lifelong Learning. *Procedia- Social and Behavioral Sciences*, 28, 573-578.
- Ng, P. T. (2013). An Examination of Lifelong Learning Policy Rhetoric and Practice in Singapore. *International Journal of Lifelong Education*, 32(3), 318-334.
- Nguyen, T. T.H. ve Walker, M. (2016). Sustainable Assessment for Lifelong Learning. *Assessment and Evaluation in Higher Education*, 41(1), 97-111.
- Oral, B. ve Yazar, T. (2015). Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenmeye İlişkin Algılarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Electronic Journal of Social Sciences*, 14(52), 1-11.
- Örs, M. (2020). Lifelong learning competencies among under graduate first year and final year midwifery-nursing students. *International Journal of Curriculum and Instruction*, 12, 88-104.
- Öz, E. (2020). Öz Düzenlemeli Öğrenmenin Yaşam Boyu Öğrenme ve Eleştirel Düşünme Eğilimleri Üzerine Etkisi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara.
- Özgür, H. (2016). Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Yeterlikleri ve Bilgi Okuryazarlığı Öz-yeterlikleri Üzerine Bir Çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 22-38.
- Pınarcık, Ö. , Özözen D. M., Deniz, M. E. ve Eran, N. (2016). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yaşam Boyu Öğrenme Yeterliklerine Yönelik Algıları. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(4), 1966-1983
- Rausch, A. (2003). A Case Study of Lifelong Learning in Japan: Objectives, Curriculum, Account ability and Visibility. *International Journal of Lifelong Education*, 22(5), 518-532.
- Soran, H., Akkoyunlu, B. ve Kavak, Y. (2006). Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri ve Eğitimcilerin Eğitimi Programı: Hacettepe Üniversitesi Örneği. *H.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 201-210.
- Şahin, Ç. ve Arcagök, S. (2014). Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(16), 394-417.
- Şahin, M., Akbaşlı, S. ve Yanpar Yelken, T. (2010). Key Competences for Lifelong Learning: The Case of Prospective Teachers. *Educational Research and Review*, 5(10), 545-556.

- Tavşancıl, E. (2006). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. (3.Baskı) Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Tchamyou, V. S. (2018). Education, Lifelong Learning, Inequality and Financial Access: Evidence from African Countries. *Contemporary Social Science*.
- Tenekeci, F. ve Uzunboylu, H. (2020). Determining The Relationship Between The Attitudes Of Private Teaching Institution Teachers Towards Lifelong Learning And Their Competence. *International Journal of Learning and Teaching*. 12(1), 1-16
- Tunca, N., Alkın Şahin, S. ve Aydın, Ö. (2015). Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 432-446.
- West, S. G., Finch, J. F. ve Curran, P. J. (1995). *Structural Equation Models with Nonnormal Variables: Problems and Remedies*. In R. H. Hoyle (Ed.), *Structural Equation Modeling: Concepts, Issues, and Applications* (p. 56–75). Thousand Oaks, Sage Publications.
- Yaman, F. ve Yazar, T. (2015). Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin İncelenmesi (Diyarbakır İli Örneği). *K.Ü. Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(4), 1553-1566.

Etik Kurul İzin Belgesi:

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Bilimsel Araştırma Etik Kurulu tarafından E-84026528-050.01.04-2100009136 sayılı ve 19/01/2021 tarihli “Etik Kurul Onayı” alınmıştır.

Katkı Oranı Beyanı:

1. Yazar: Can KAHRİMAN %65
2. Yazar: Doç.Dr. Sinan GÖKDEMİR %35 oranında çalışmaya katkı sağlamıştır.

Çıkar Çatışması Beyanı:

Makale yazarları aralarında herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan eder.

EXTENSIVE SUMMARY

Lifelong Learning Tendencies and Competencies of Tourist Guides

Can KAHRİMAN

Çanakkale Onsekiz Mart University, School of Graduate Studies

The Department of Tourist Guide

Sinan GÖKDEMİR

Çanakkale Onsekiz Mart University, Faculty of Tourism

The Department of Travel Management and Tourism Guidance

The fields of service based on technology are developing rapidly in the current era. With the increasing importance of education and knowledge, individuals who cannot keep up with the pace of development of knowledge and technology have faced difficulties in many areas. Therefore, individuals are obliged to constantly improve themselves and renew their knowledge. In a world where new knowledge is being produced without slowing down, it is thought that staying "lifelong learning" as an individual will be possible.

It is thought that the knowledge and skills possessed by tourist guides will be highly effective in shaping positive or negative thoughts towards the country and its people. Tourist guides, with their knowledge and skills, their attitudes towards individuals, should eliminate the nervousness of tourists and send them off from the country satisfied. In this context, it is considered necessary for tourist guides to be in a "lifelong learning" position in order to be able to be exemplary in the eyes of tourists and for their country. Just as teachers need to keep their knowledge up-to-date and closely follow developments to inform their students, tourist guides should also keep their knowledge up-to-date and provide information to tourists accordingly. The existence of a tendency and competence for learning throughout their lives for tourist guides means that they can effectively fulfill the role attributed to them as "cultural ambassadors". The key factors that constitute the lifelong learning tendencies and competencies of tourist guides, and blending them with the role of cultural ambassador, are thought to be important. This study aimed to measure the lifelong learning tendencies and competencies of tourist guides.

Lifelong learning is generally seen to be concentrated in the field of education. Since the profession of tourist guiding, which requires constant learning like teaching profession in informing and transferring knowledge to people, has not been academically studied, it is thought to contribute to the literature. In addition, it is thought that the study will create an awareness and desire for self-improvement among tourist guides.

This study aimed to determine the lifelong learning tendencies and lifelong learning competencies of tourist guides. Since no study on the lifelong learning tendencies and competencies of tourist guides was found in the literature, it is considered important to reveal this situation for guides. A quantitative research method was adopted in the study. Data were collected from 395 guides and analyzed using a statistical program developed for social sciences.

Based on the literature, a research hypothesis was formed;

H1: Lifelong Learning Tendency has a significant effect on Lifelong Learning Competency.

When all variables were examined, the result of the F value ($F < 0.05$) shows that the model's explanatory power is statistically significant. When the independent variables were examined with the dependent variable of communicative proficiency in the native language, it can be said that the independent variables have a positive significant effect on the dependent variable ($p < 0.05$). According to the model, the independent variables can explain 16.9% (adj. $R^2 = 0.169$) of the change in communicative proficiency in the native language. When looked at in terms of the dependent variable of communicative proficiency in a foreign language, it is seen that the independent variable of "willingness to learn" has a positive significant effect on the dependent variable. However, it has been revealed that there is a negative relationship ($B = -.086$) between the openness to development independent variable and communicative proficiency in a foreign language, and it does not have a significant effect ($p = 0.350 / p > 0.05$). According to the model, the independent variables can explain 4.7% (adj. $R^2 = 0.047$) of the change in communicative proficiency in a foreign language. When the third dependent variable is examined, the independent variable "willingness to learn" was found to be statistically significant ($p < 0.05$). When examined in terms of the openness to development independent variable, it was seen that it did not contribute to the explanatory power of the dependent variable ($p = 0.437 / p > 0.05$). The independent variables can explain 10.1% ($R^2 =$

0.101) of the change in the third dependent variable. When the digital competence dependent variable is examined, it is observed that the independent variable of willingness to learn has a positive significant effect on the dependent variable. It has been revealed that the independent variable of openness to development does not have a significant effect in explaining the dependent variable ($p = 0.547 / p > 0.05$). The independent variable explained a part of the change in the dependent variable by 2.8% ($R^2 = 0.028$). This rate is the lowest explanation percentage in the model. When the last dependent variable is examined, it is observed that the independent variable of willingness to learn has a positive significant effect on the dependent variable ($p < 0.05$). When looked at in terms of the openness to development independent variable, it is seen that the independent variable does not have much contribution to the explanatory power of the dependent variable ($p = 0.75 / p > 0.05$). The independent variables explain 23.8% ($R^2 = 0.238$) of the change in the dependent variable. This rate is the highest explanation percentage in the model. It has been observed that the openness to development independent variable does not have a significant effect on communicative proficiency in a foreign language, mathematical basic competencies in information and technology, digital competencies, and citizenship awareness and entrepreneurship competence. Although the openness to development averages of tourist guides are high, it has been concluded that it does not have a significant effect on the sub-dimensions of lifelong learning competencies. Considering the results, the part of the study that created the hypothesis "H1 Lifelong Learning Tendency has a significant effect on Lifelong Learning Competency" was partially supported.

In the study, it was found that tourist guides have high lifelong learning tendencies. Hypothesis tests revealed that there is a positive significant effect of willingness to learn and openness to development independent variables on proficiency in the native language. However, when other dependent variables were examined, it was seen that the independent variable of openness to development does not have a significant effect on proficiency in a foreign language, mathematical basic competencies in information and technology, digital competencies, and citizenship awareness and entrepreneurship competence. Although the openness to development averages of tourist guides are high, it has been concluded that it does not have a significant effect on the sub-dimensions of lifelong learning competencies.

In conclusion, the lifelong learning tendencies and competencies of tourist guides have been found to be high. Moreover, it can be said that lifelong learning tendencies have a significant effect on lifelong learning competencies. The results indicate that tourist guides adopt lifelong learning as a principle by being aware of the importance of the profession they are engaged in. Adapting to new information and changes, and conveying them correctly to the other party, are the main duties of tourist guides. Supporting this with the principle of lifelong learning is an important process. After completing their formal education, both the responsibilities imposed on guides by the profession and their desire to improve themselves and continue learning throughout their lives indicate the continuity of the principle of lifelong learning.